

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Форма навчання денна
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

ДИПЛОМНА РОБОТА

**на тему «ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО
ВИКОРИСТАННЯ»**

(за матеріалами ПАТ «Кременчуцький колісний завод»)
зі спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»

Виконавець роботи Федоряка Віталій Олександрович

Науковий керівник к.е.н., доцент Зюкова Марія Михайлівна

Типові підходи до визначення поняття «власний капітал»

Автори	Визначення власного капіталу
І.А. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, А.Г. Загородній, Г.Г. Кірейцев, М.Т. Білуха	...загальна вартість засобів підприємства, що належать йому на правах власності та використовуються для одержання прибутку
М.Г. Стоянова, Н.Г. Сичов	...категорія, що виражає частку власників у засобах виробництва
Е.Р. Нікбахт, А.М. Гроппеллі, А.К. Ван Глен, Є.Ф. Брікхем, Л.А. Бернстайн	...частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
В.В. Сопко, С.Ф. Голов, Б.А. Райзберг, Д.Л. Міддлтон, Л.К. Чедвик	...капітал, вкладений власниками (засновниками) підприємства
П.С. Безруких, Н.П. Кондратков, Л.П. Краснова, Г.В. Савицька	...джерело утворення майна, основне джерело фінансування

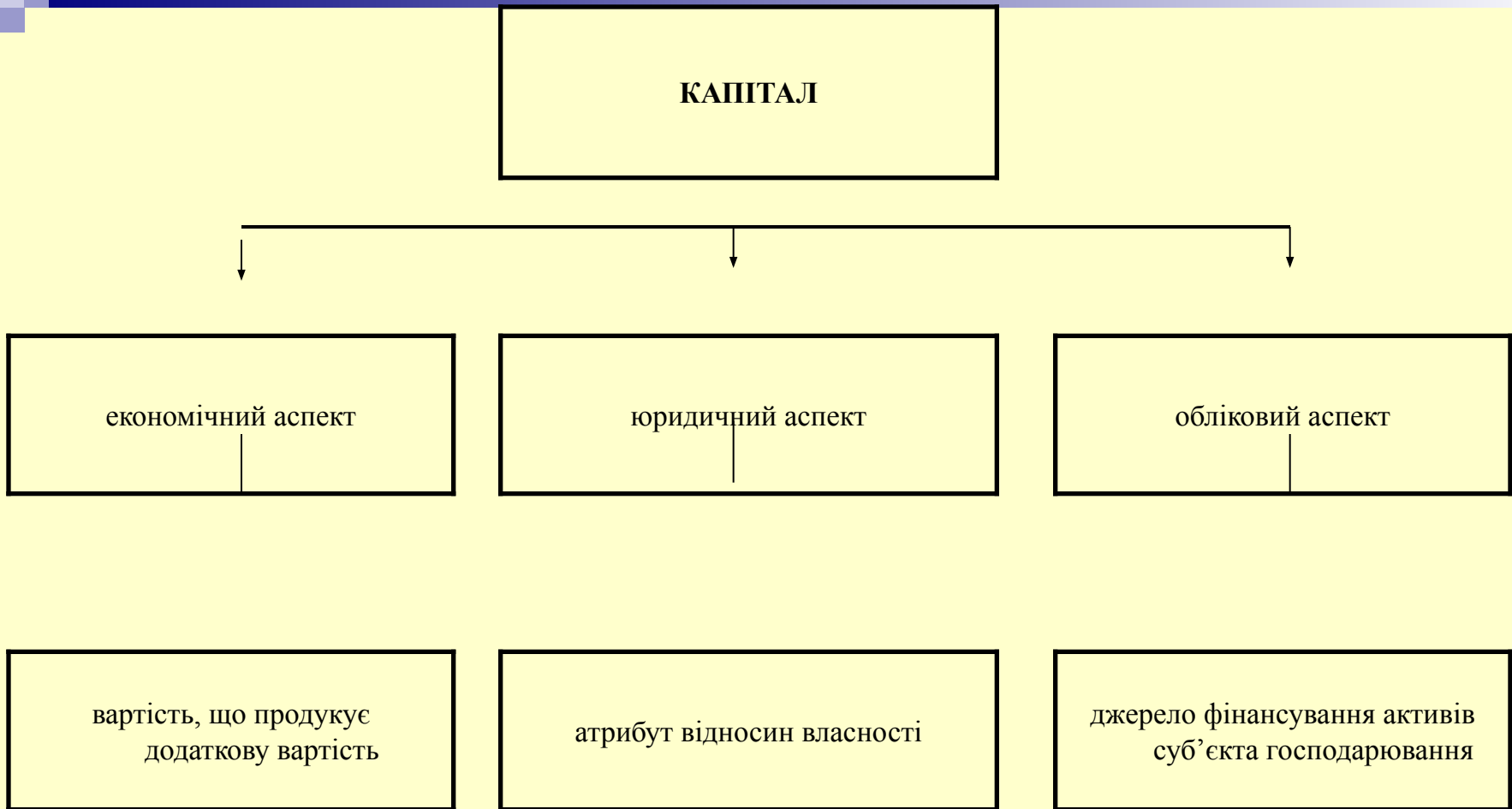

Рис. 1.1. Аспекти трактування сутності власного капіталу

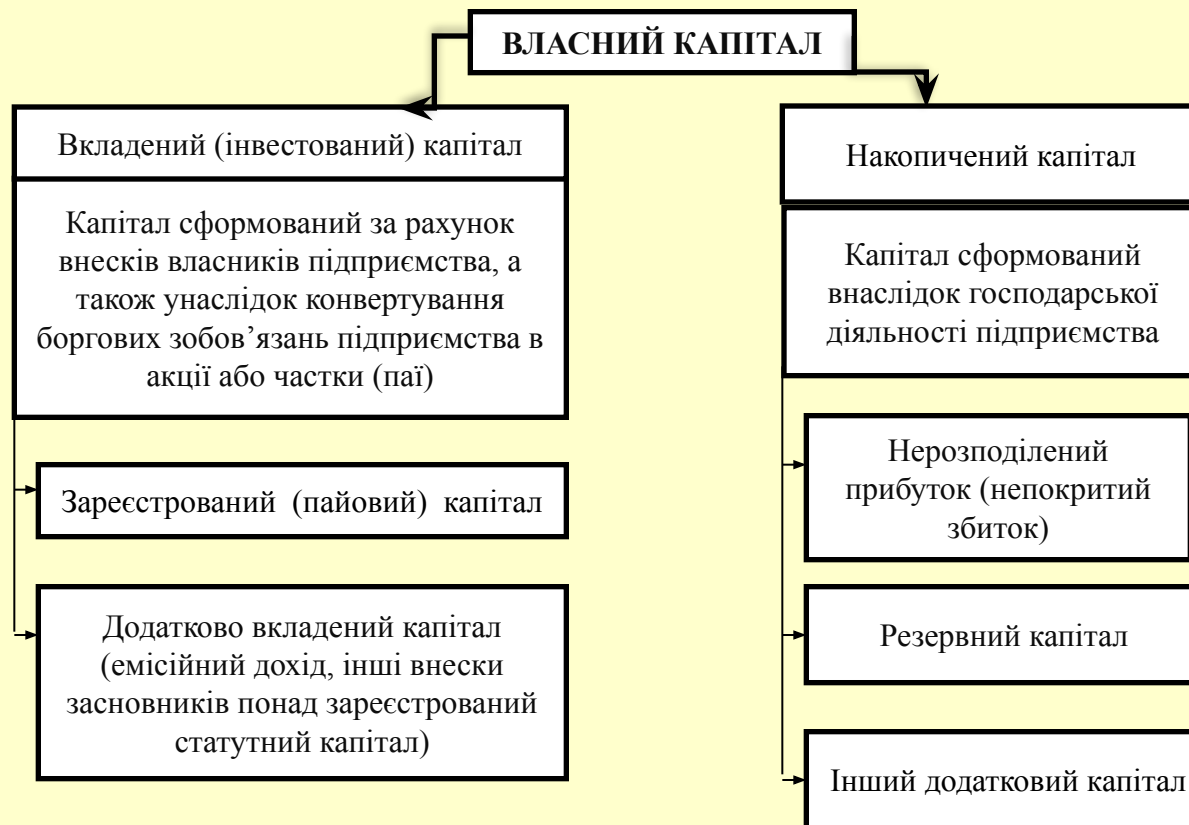

Рис. 1.2. Структура власного капіталу підприємства

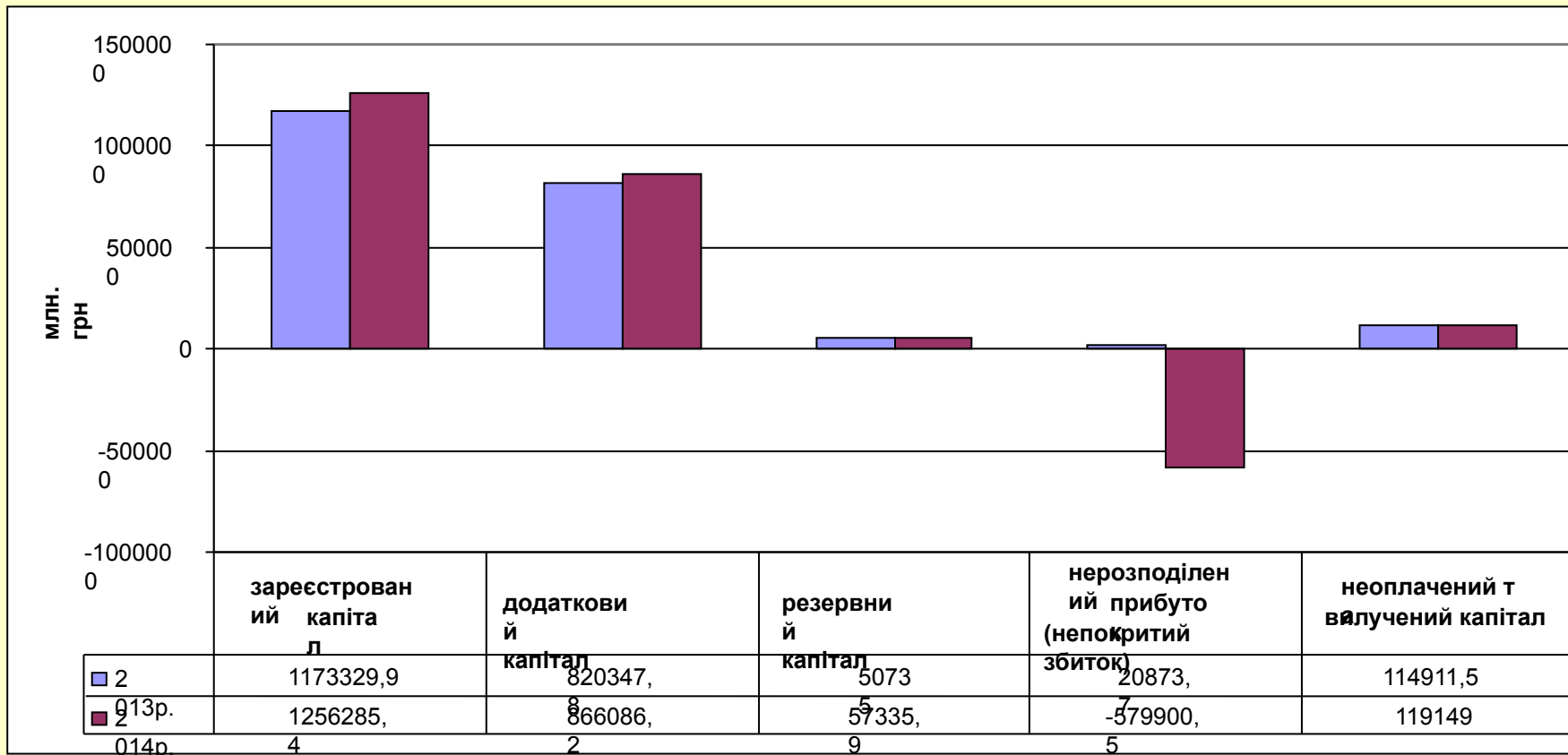

Рис. 1.3. Динаміка елементів власного капіталу підприємств України за 2013-2014 роки (станом на кінець року), (млн.грн)

**Показники фінансово-господарської діяльності ПАТ «Кременчуцький колісний завод»
за 2013-2015 рр., тис.грн. (станом на кінець року)**

Показники	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Відхилення (+;-) 2015 р. від:		2015 р. у % до:	
				2013 р.	2014 р.	2013 р.	2014 р.
1. Капітал, тис.грн	349996	372622	462281	+112285	+89659	132,1	124,1
1.1. Власний капітал:	225510	245392	268113	+42603	+22721	118,9	109,3
- у т. ч. власний оборотний капітал	87520	103352	81685	-5340	-21667	93,9	79,0
1.2. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	53139	72757	53194	+55	-19563	100,1	73,1
1.3. Позиковий капітал, у т.ч.:	124486	127230	194168	+69682	+66938	156,0	152,6
- поточні зобов'язання за розрахунками	10813	14951	14110	+3297	-841	130,5	94,4
2. Ресурси:							
2.1. Середньорічна вартість основних засобів, тис.грн	374014	392917	428572	+54559	+35655	114,6	109,1
2.2. Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн у т.ч.:	189313	207547	233868	+44555	+26321	123,5	112,7
- запасів	26160	107375	104720	+78560	-2656	у 4,0 рази	97,5
2.3 Середньооблікова чисельність робітників, чол.	1496	1310	1279	-217	-31	85,5	97,6
2.4. Фонд оплати праці, тис.грн	54306	61958	72162	+17856	+10204	132,9	116,5
3. Економічні показники:							
3.1. Виручка від реалізації, тис.грн	440640	454044	549405	+108765	+95361	124,7	121,0
3.2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн	364919	355630	437254	+72335	+81624	119,8	123,0
3.3. Витрати, тис. грн							
3.3.1. Від операційної діяльності	430305	464470	586178	+155873	+121708	136,2	126,2
3.4. Витрати на 1 грн виручки, коп.	0,83	0,78	0,80	-0,03	0,01	96,10	101,61
3.5. Прибуток (збиток), тис.грн:							
3.5.1.Валовий прибуток (збиток)	75721	98414	112151	+36430	+13737	148,1	114,0
3.5.2. Від операційної діяльності	28256	64312	62829	+34573	-1483	у 2,2 рази	97,7
3.5.3.Від звичайної діяльності до оподаткування	10004	35442	24515	+14511	-10927	у 2,5 рази	69,2
3.5.4. Чистий прибуток	5944	24859	17176	+11232	-7683	у 2,9 рази	69,1
3.6. Продуктивність праці, тис.грн	295	347	430	+135	+83	145,8	123,9
3.7. Середньомісячна заробітна плата, грн	3025	3941	4702	+1677	+760	155,4	119,3
3.8. Фондовіддача основних засобів, грн.	1,2	1,2	1,3	+0,1	+0,1	108,8	110,9

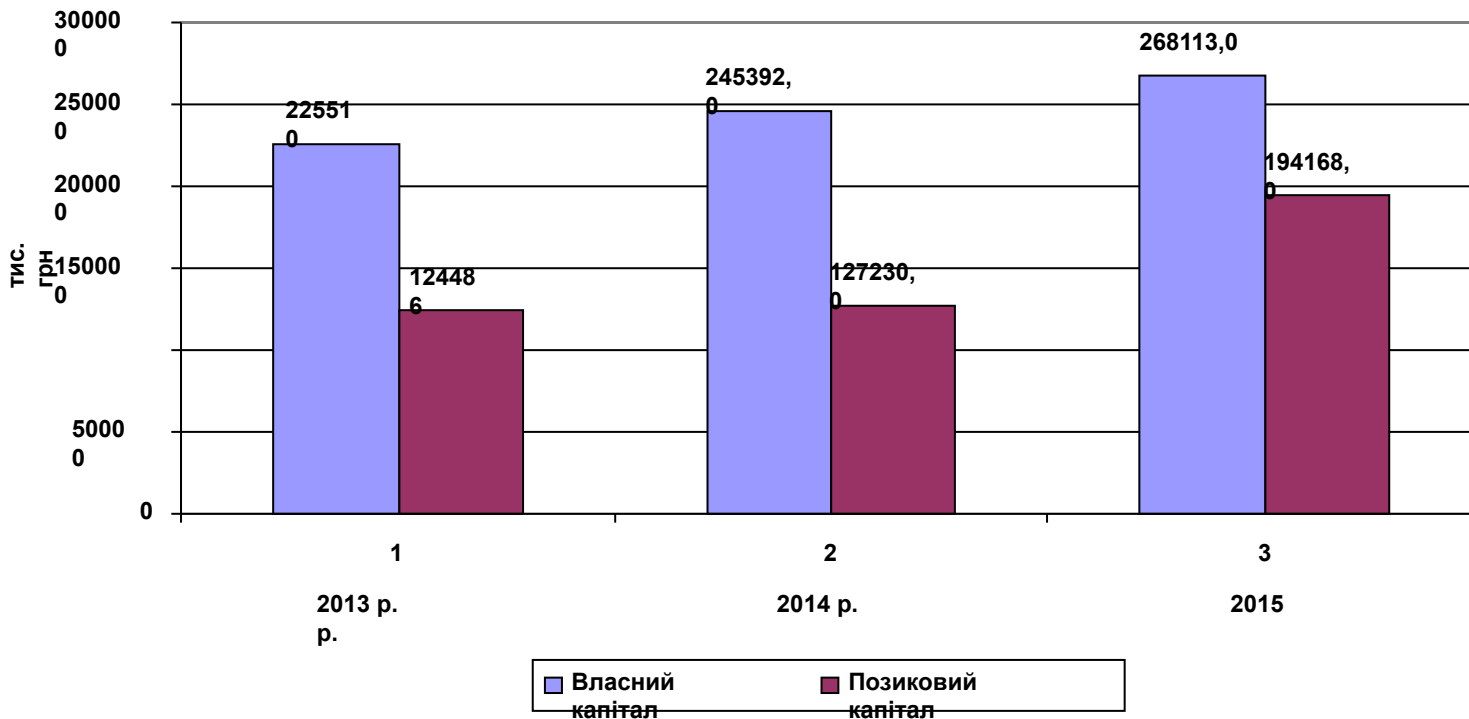

Рис. 1.4. Динаміка власного та позикового капіталу ПАТ «Кременчуцький колісний завод» за 2013-2015 рр., тис.грн. (станом на кінець року)

Роль елементів методу бухгалтерського обліку при формуванні, зміні та використанні власного капіталу

Джерело: [80, с.11]

Елементи методу обліку		Роль елементів методу в обліку власного капіталу	
МЕТОД БУ ХГ АЛ ТЕ РС ЬК О ОБ ЛІ КУ	Елемент и мет од у бу хг ал те р с ь к о об лі к у	Систематичне та хронологічне спостереження за формуванням та змінами власного капіталу	Документування Завдяки наявності документування операцій з власним капіталом забезпечується суцільне і безперервне спостереження за ним
		Вартісне (грошове) вимірювання розміру складових власного капіталу	Інвентаризація Завдяки інвентаризації перевіряється наявність внесків до власного капіталу на підприємстві
		Групування, реєстрація та систематизація власного капіталу	Оцінка Завдяки оцінці визначається загальний розмір наявних на підприємстві активів, що належать підприємству
		Узагальнення інформації про власний капітал	Рахунки Завдяки рахункам узагальнюється інформація про формування, зміни та використання власного капіталу підприємства
			Подвійний запис Завдяки подвійному запису відображається подвійний характер бухгалтерського обліку, пов'язаний з формуванням, змінами та використанням власного капіталу, він зумовлений необхідністю взаємопов'язаного відображення економічних явищ на рахунках бухгалтерського обліку
		Звітність Завдяки фінансовій звітності дається інформація про стан та рух власного капіталу, зміни та використання власного капіталу в розрізі його складових, що забезпечує отримання інформації для потреб управління, аналізу і контролю діяльності підприємства	

Первинні документи з обліку операцій з власним капіталом

Джерело: узагальнено автором

№з/п	Господарська операція	Документ	Вплив операції на складову власного капіталу
1	2	3	4
1	Зміна облікової політики	Довідка бухгалтера	Збільшує або зменшує нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
2	Виправлення помилок	Довідка бухгалтера	Збільшує або зменшує нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
3	Переоцінка основних засобів, незавершеного будівництва та нематеріальних активів	Довідка бухгалтера	Збільшує або зменшує інший додатковий капітал
4	Вибуття раніше дооцінених об'єктів необоротних активів	Акт приймання-передачі основних засобів, довідка бухгалтера	Зменшення додаткового капіталу та збільшення нерозподіленого прибутку
5	Збільшення статутного капіталу за рахунок індексації основних засобів	Протокол рішення зборів акціонерів, нова редакція статуту	Збільшує статутний капітал та зменшує інший додатковий капітал
6	Визначення фінансового результату за звітний період	Довідка бухгалтера	Отримання прибутку або збитку
7	Розподіл прибутку: виплати власникам (дивіденди); відрахування до резервного капіталу; спрямування прибутку до статутного капіталу	Протокол рішення зборів акціонерів, нова редакція статуту	<ul style="list-style-type: none"> - зменшення нерозподіленого прибутку; - зменшення нерозподіленого прибутку та збільшення резервного капіталу; - зменшення нерозподіленого прибутку та збільшення статутного капіталу
8	Формування фондів і резервів	Статут, кошториси, планові калькуляції, розрахунок бухгалтера	Зменшення статутного капіталу, резервного або прибутків
9	Реєстрація статутного капіталу	Статут	Збільшення статутного капіталу та неоплаченого капіталу
10	Продаж акцій за ціною, вищою	Логовір засновників	Збільшення неоплаченого капіталу та

1	2	3	4
11	Викуп акцій (часток)	Протокол рішення зборів акціонерів, видатковий касовий ордер, виписка банку	Збільшення вилученого капіталу
12	Перепродаж викуплених акцій	Акт приймання-передачі основних засобів, накладна, акт приймання матеріалів, прибутковий касовий ордер, виписка банку, довідка бухгалтерії	Зменшення вилученого капіталу, збільшення (зменшення) додатково вкладеного капіталу, зменшення прибутку
13	Анулювання викуплених акцій	Протокол рішення зборів акціонерів, довідка бухгалтерії	Зменшення статутного капіталу, вилученого капіталу, додатково вкладеного капіталу та нерозподіленого прибутку
14	Погашення заборгованості з капіталу: - грошовими коштами; - основними засобами; - нематеріальними активами; - виробничими запасами	Виписка банку Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів Акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів Акт приймання матеріалів, накладна	Зменшення неоплаченого капіталу
15	Перевищення фактичного внеску учасниками до статутного капіталу над його заборгованістю	Довідка бухгалтерії	Збільшення емісійного доходу або іншого вкладеного капіталу
16	Розрахунок з учасником у товаристві у разі його виходу	Протокол рішення зборів акціонерів, довідка бухгалтерії	Збільшення вилученого капіталу, зменшення прибутку, зменшення резервного капіталу (за певних умов)
17	Зменшення номінальної вартості акцій	Протокол рішення зборів акціонерів, нова редакція статуту	Зменшення статутного капіталу, збільшення додатково вкладеного капіталу (за певних умов)
18	Списання невідшкодованих збитків за рахунок: - пайового капіталу; - іншого вкладеного капіталу; - резервного капіталу	Рішення засновників	Зменшення збитків та зменшення пайового капіталу, іншого вкладеного капіталу, резервного капіталу
19	Безоплатно отримані активи	Акт приймання-передачі основних засобів	Збільшення іншого додаткового капіталу
20	Визнання доходу від безоплатно одержаного не обігового активу	Розрахунок амортизації, бухгалтерська довідка	Зменшення іншого додаткового капіталу
21	Повернення часток акціонерам при ліквідації підприємства	Рішення ліквідаційної комісії, накладні, акти передачі, ВКО	Зменшення статутного капіталу

Критична оцінка Положення про облікову політику ПАТ «Кременчуцький колісний завод»

Джерело: складено автором

Сутність недоліку	Пропозиції щодо усунення або виправлення
Дата затвердження Положення 1.01.2015 року. Цей день є офіційним вихідним днем в Україні	Перезатвердити Положення першим робочим днем відповідного року
У п. 5.1. зазначено: проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженої наказом МФУ від 11 серпня 1994 р. N 69, яка втратила чинність 1.01.2015 року	Вказати чинний документ Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань , затверджене наказом Міністерства фінансів України 02.09.2014 № 879
У п. 9.7 визначено, що вартісною межею віднесення об'єктів до основних засобів є 2500 грн, що не враховує зміни, внесені до ПКУ Законом № 655-VIII від 17.07.2015 року	Керуючись п. 14.1.138. Податкового кодексу України, яким встановлено вартісну межу 6000 грн внести відповідні зміни
Відсутня відмітка про ознайомлення з Положенням головного бухгалтера	Зробити відмітку про ознайомлення з Положенням

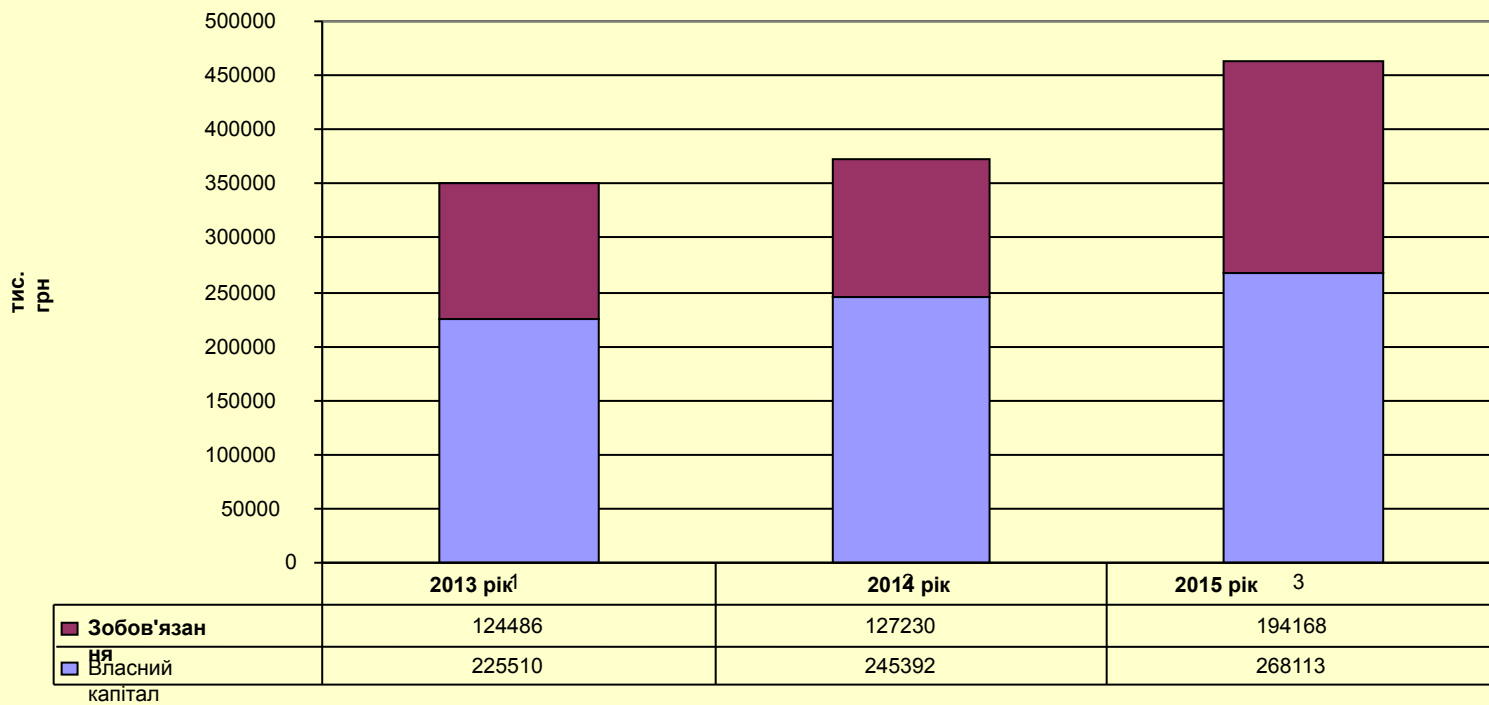

Рис. 1.5. Структура капіталу ПАТ «Кременчуцький колісний завод» за 2013 - 2015 роки, тис.грн

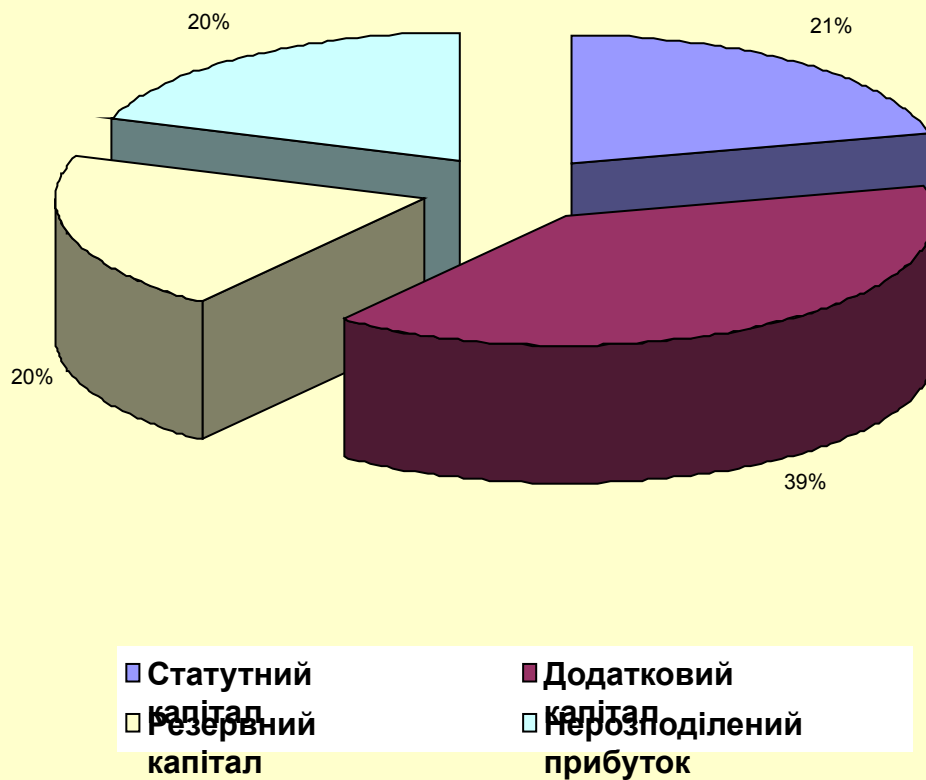
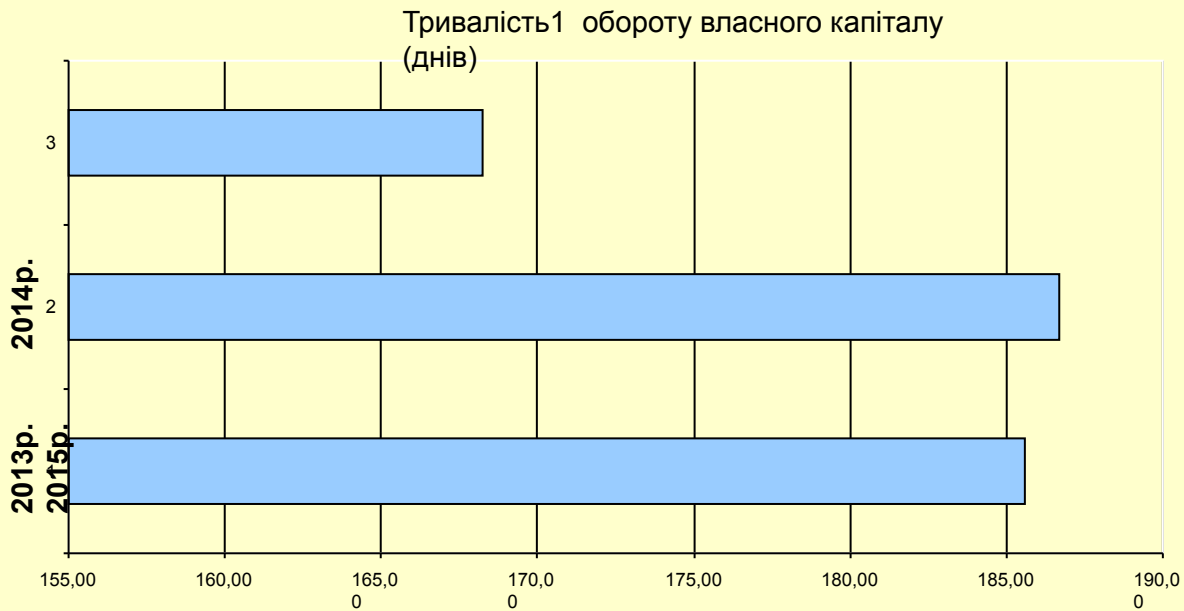

Рис. 1.6. Структура власного капіталу ПАТ «Кременчуцький колісний завод» у 2015 році, питома вага - %

Показники оборотності власного капіталу ПАТ «Кременчуцький колісний завод» у 2013-2015 рр.
(тис. грн.)

Показники	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Відхилення (+, -) 2015р від:	
				2013р	2014р
1	2	3	4	5	6
Виручка від реалізації	440640	454044	549405	+108765	+95361
Середній розмір капіталу	333278	361309	417452	+84174	+56143
Середній розмір власного капіталу	227135	235451	256753	+29618	+21302
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,94	1,93	2,14	+0,20	+0,21
Оборотність власного капіталу (днів)	185,57	186,68	168,24	-17,33	-18,44
Період окупності власного капіталу	38,21	9,47	14,95	-23,26	+5,48
Коефіцієнт сталості економічного росту	0,026	0,101	0,064	+0,04	-0,04

**Рис. 1.7. Динаміка тривалості обороту власного капіталу (днів)
ПАТ «Кременчуцький колісний завод» у 2013-2015 рр.**

Розрахунок впливу факторів на рентабельність капіталу ПАТ «Кременчуцький колісний завод» за 2013 - 2015

роки

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Відхилення 2015 року від 2013 року				Відхилення 2015 року від 2014 року			
				усього	скор.	підстановки		усього	скор.	підстановки	
						1	2			1	2
Чистий дохід (виручка від реалізації), тис.грн.	440640	454044	549405	+108765				+95361			
прибуток (збиток) до оподаткування	10004	35442	24515	+14511				-10927			
Чистий прибуток (збиток), тис.грн.	5944	24859	17176	+11232				-7683			
Середній розмір капіталу, тис.грн.	333278	361309	417452	+84174				+56143			
середній розмір власного капіталу, тис.грн	227135	235451	256753	+29618				+21302			
Рентабельність (збитковість) продажу, %	2,27	7,81	4,46	+2,19	4,46	4,46	4,46	-3,34	5,40	5,40	5,40
оборотність активів в разях	1,32	1,26	1,32	-0,01	1,32	1,32	1,32	+0,06	1,26	1,26	1,32
Рентабельність (збитковість) капіталу, %	1,78	6,88	4,11	+2,33	5,15			-2,77	4,75		
коефіцієнт фінансової залежності	1,467	1,535	1,626	+0,159		1,467	1,467	+0,091		1,535	1,535
рентабельність (збитковість) власного капіталу, %	2,62	10,56	6,69	+4,07		7,56	6,04	-3,87		7,29	6,31
зміна рентабельності (збитковості) капіталу, %					4,11	1,78	2,33		4,11	6,88	-2,77
за рахунок впливу факторів:											
(рентабельності)збитковості продажу							3,37				-2,13
оборотності капіталу							-1,04				-0,64
зміна рентабельності (збитковості) власного капіталу, %					6,69	2,62	+4,07		6,69	10,56	-3,87
за рахунок впливу:											
рентабельності (збитковості) продажу					7,56	2,62	+4,95		7,29	10,56	-3,26
оборотності капіталу						6,04	-1,52		6,31	7,29	-0,98

Джерело: складено автором

Рис. 1.8. Модель управління капіталом підприємства

Матриця SWOT-аналізу ПАТ «Кременчуцький колісний завод»

Джерело: складено автором

	Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
	<p>Значний досвід у виготовленні продукції</p> <p>Членство у Європейській технічній організації по шинах, дискам і ободам (ETRTO) та Європейської асоціації виробників коліс (EUWA)</p> <p>Наявність висококваліфікованого персоналу</p> <p>Достатній рівень організації виробництва</p> <p>Наявність конструкторського бюро з розробки нових конструкцій колес</p> <p>Обов'язкове випробування коліс у випробувальному центрі, акредитованому в УкрСЕПРО на технічну компетентність за ДСТУ 3-88-190-99, відповідного російському ГОСТ 37.001.404-97 та міжнародним стандартам ISO 3006-9</p> <p>Налагоджені зв'язки з постачальниками та покупцями продукції</p> <p>Налагоджена система реклами</p> <p>Ретельний контроль лінійних параметрів на кожному етапі виробництва</p> <p>Оптимальне співвідношення ціна / якість продукції</p>	<p>Відсутність ефективної системи стратегічного планування</p> <p>Зниження рентабельності власного капіталу</p> <p>Нестача власних оборотних коштів для фінансування діяльності</p>
Можливості (O)	SO-стратегія	WO-стратегія
<p>Розширення ринку за рахунок введення в дію потужностей з виготовлення колес до автомобілів іноземного виробництва (KIA, Ford, CHEVROLET, RENAULT тощо)</p> <p>Розширення ринків збуту</p> <p>Прискорення оборотності власного оборотного капіталу</p>	<p>Подальше розширення асортименту продукції</p> <p>Розвиток системи персональної відповідальності за збут продукції</p> <p>Збільшення виробничих потужностей з виготовлення коліс до автомобілів іноземного виробництва</p> <p>Освоєння моделей коліс для грузових автомобілів та автобусів</p>	<p>Розповсюдження безкоштовних рекламно-інформаційних матеріалів про продукцію підприємства у мережі станцій з технічного обслуговування</p> <p>Створення центру маркетингу на підприємстві</p> <p>Завоювання нових сегментів ринку</p>
Загрози (T)	ST-стратегія	WT-стратегія
<p>Постійні атаки з боку ключових конкурентів</p> <p>Високі темпи інфляції</p> <p>Збільшення податкового тиску</p> <p>Соціально-політична нестабільність</p> <p>Недоступність кредитних ресурсів</p>	<p>Удосконалення системи електронної торгівлі</p>	<p>Розвиток бренду</p> <p>Розвиток нових технологій</p> <p>Удосконалення існуючих технологій</p> <p>Розширення дилерської мережі</p> <p>Розвиток франчайзингу</p>

Дякую за увагу!